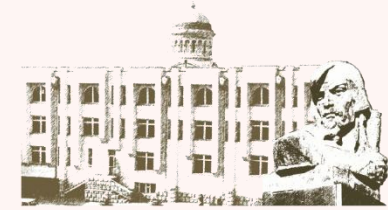
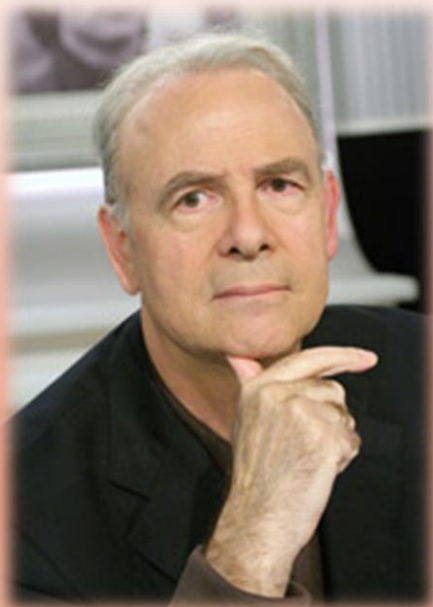

BS USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

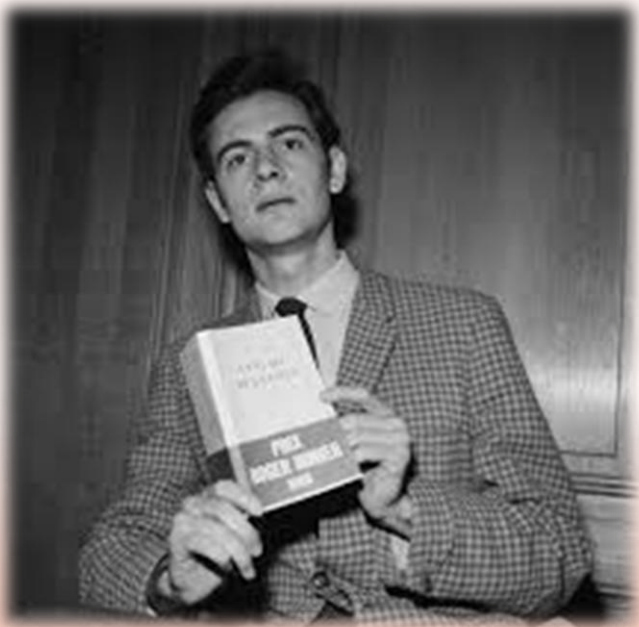
PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ 2014:

PATRICK MODIANO

SCRIITOR FRANCEZ

PATRICK MODIANO

romancier francez,
născut la 30 iulie 1945,
Boulogne-Billancourt, dintr-
un tată evreu italian și o
mamă belgiancă

SCRIE:

- romane
- povestiri
- scenarii de film (Lacombe, Lucien, 1973,
Bon Voyage, 2003)
- versuri pentru cîntece
- o piesă de teatru
- cărți pentru copii.

Patrick Modiano a primit, joi, 9 octombrie 2014 premiul ***Nobel pentru literatură***, „**pentru arta memoriilor, prin care a evocat cele mai greu de înțeles destine umane și a dezvăluit universul țărilor aflate sub ocupație**“

Comitetul Nobel

PREMII:

- 1968 - **Premiul „Roger Nimier”** și **Premiul Fénéon pentru cel dintâi roman** „La Place de l'Étoile”
- 1969 - **Premiul Roger Nimier** pentru „La Ronde de nuit” (Rondul de noapte)
- 1972 - **Premiul Fénéon pentru** „Les Boulevards de ceinture” (Bulevardele de centură),
- 1975 - **Marele Premiu pentru roman al Academiei Franceze** pentru „Villa triste”
- **Premiul librarilor**
- 1978 - **Premiul Goncourt** pentru „Rue des boutiques obscures” (Strada dughenelor întumecoase)
- 1984 - premii pentru întreaga operă: **Premiul Prince Pierre de Monaco**
- 2001 - **Premiul „Jean Monnet”** pentru literatură europeană, oferit de departamentul Charente pentru „*La petite bijou*”
- 2010 - **Premiul Mondial „Cino del Luca”** ,
- 2011 - **Premiul BnF**, **Premiul „Marguerite Duras”**.

ROMANE SCRISE:

- La Place de l'Étoile, Gallimard, 1968
- La Ronde de nuit, 1969
- Les Boulevards de ceinture, Gallimard, 1972
- Villa triste, Gallimard, 1975
- Livret de famille, 1977
- Rue des boutiques obscures, Gallimard, 1978
- Une jeunesse, Gallimard, 1981
- Memory Lane, 1981
- De si braves garçons, 1982
- Poupee blonde, 1983
- Quartier perdu, Gallimard, 1985
- Dimanches d'août, Gallimard, 1986
- Une aventure de Choura, 1986
- Catherine Certitude, 1988
- Remise de peine, 1988
- Vestiaire de l'enfance, Gallimard, 1989
- Voyage de noces, 1990
- Fleurs de ruine, 1991
- Un cirque passe, 1992
- Chien de printemps, 1993
- Du plus loin de l'oubli, Gallimard, 1996
- Elle s'appelait Françoise, 1996
- Dora Bruder, Gallimard, 1997
- Des inconnues, Gallimard, 1999
- La Petite Bijou, Gallimard, 2001
- Accident nocturne, Gallimard, 2003
- Un pedigree, Gallimard, 2004
- Dans le café de la jeunesse perdue, Gallimard, 2007
- L'Horizon, 2010
- L'Herbe des nuits, 2012
- Pour que tu ne te perdes pas dans le quartier, 2014

ÎN COLECȚIA BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB OPERA ÎN CULEGERI:

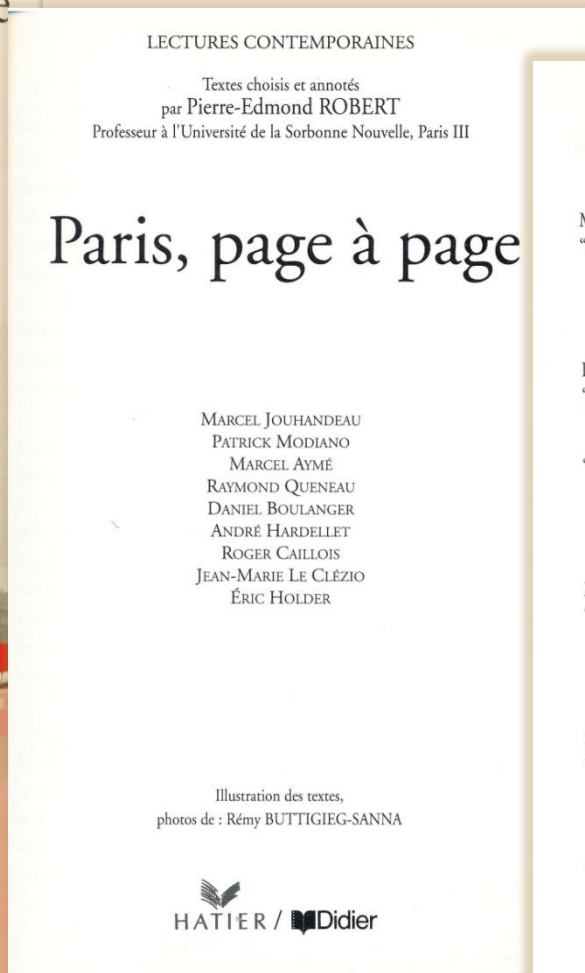
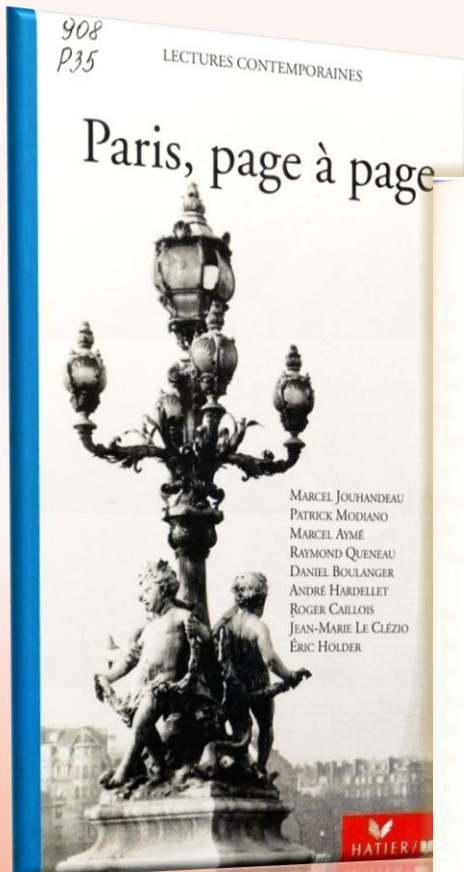

TABLE DES MATIÈRES

MARCEL JOUHANDEAU
"L'accordeur"
 EN GUISE DE RÉVISION
 - Le présent de l'indicatif, le
 - Impératif, exclamation, in
 EN RELISANT LE TEXTE
 - Les exclamations

PATRICK MODIANO
"Johnny"
 EN GUISE DE RÉVISION
 - L'imparfait de l'indicatif,

"La Seine"
 EN GUISE DE RÉVISION
 - L'imparfait de l'indicatif,
 accord du participe passé,
 EN RELISANT LE TEXTE
 - Le passé simple et le passé

MARCEL AYMÉ
"La vamp et le normalien"
 EN GUISE DE RÉVISION
 - Le conditionnel, le condi
 - Les prépositions
 EN RELISANT LE TEXTE
 - Les expressions familières

RAYMOND QUENEAU
"Panique"
 EN GUISE DE RÉVISION
 - Formes pronominales et
 EN RELISANT LE TEXTE
 - Questions par intonation

"Un jeune Français nommé Untel"
 EN GUISE DE RÉVISION
 - Les démonstratifs

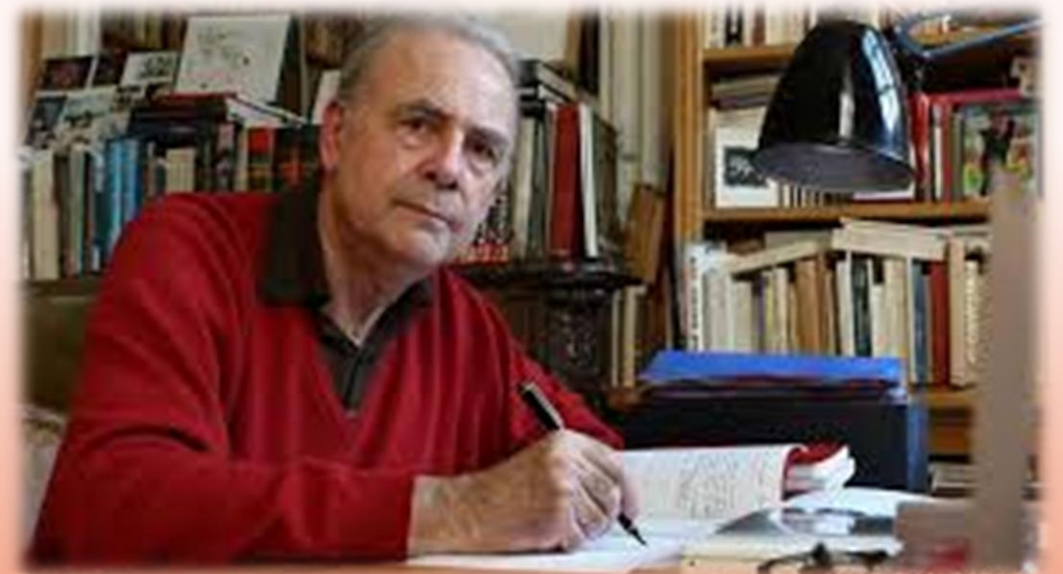
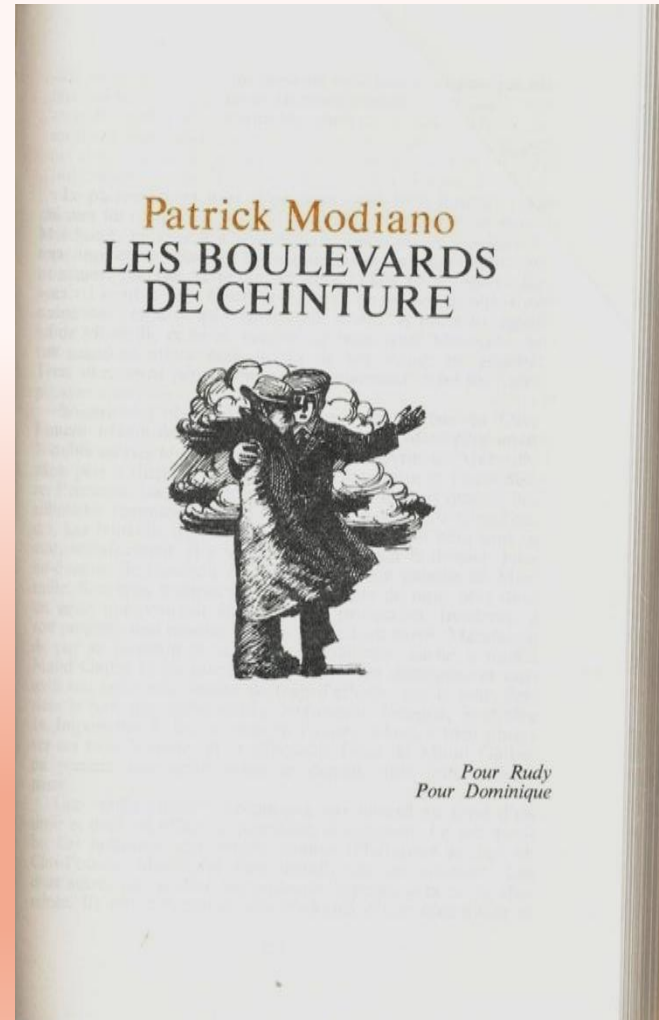
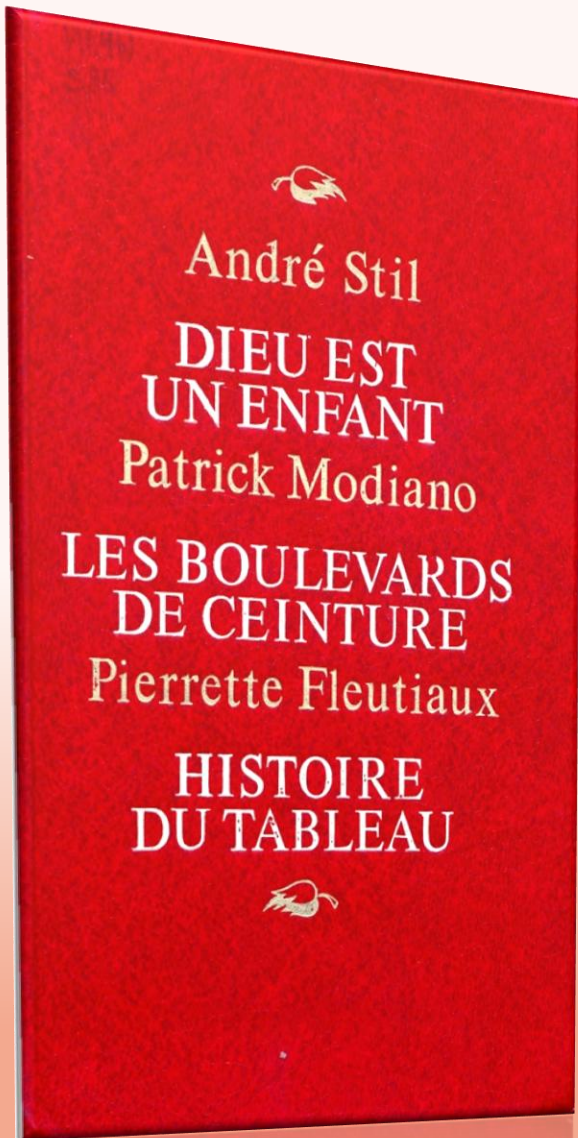
PATRICK MODIANO

Patrick Modiano, né en 1945, a choisi comme décor privilégié de ses romans la France de l'occupation allemande, de 1940 à 1944. Dans *Livret de famille*, paru en 1976, Modiano affirme : " ma mémoire précédait ma naissance. J'étais sûr, par exemple, d'avoir vécu dans le Paris de l'Occupation". Son premier roman, *La Place de l'Etoile* (1968), met en scène le monde de cette époque trouble, tout comme les suivants : *La Ronde de nuit* (1969), *les Boulevards de ceinture* (1972), *Rue des boutiques obscures*, qui reçut le prix Goncourt 1978. Le même regard tourné vers le passé explore les souvenirs de *Villa triste* (1975), *Une Jeunesse* (1980), *Memory Lane* (1983).

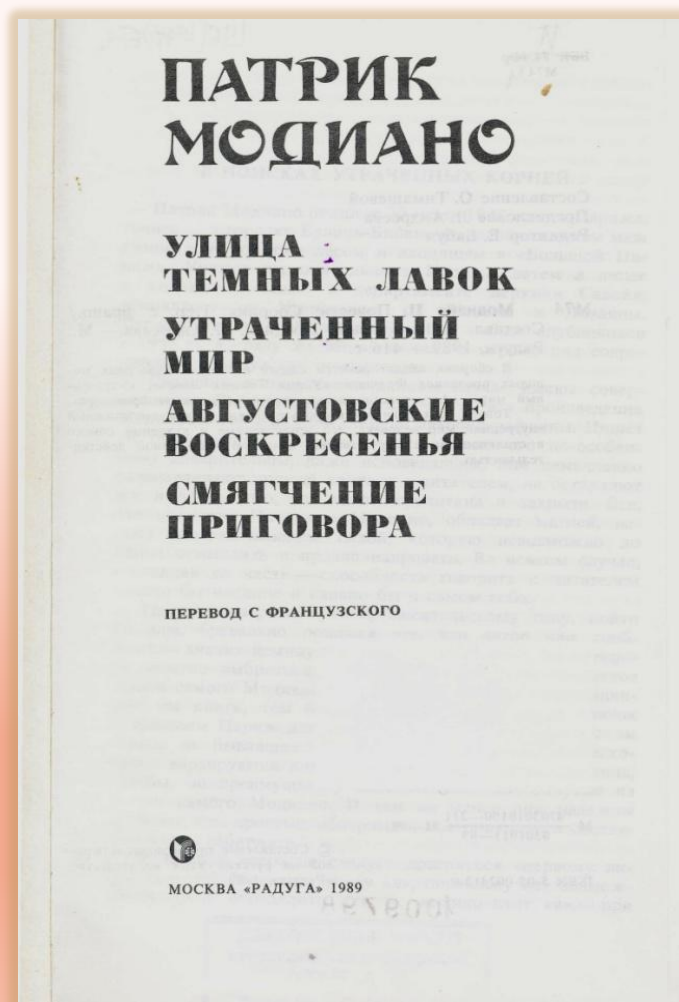
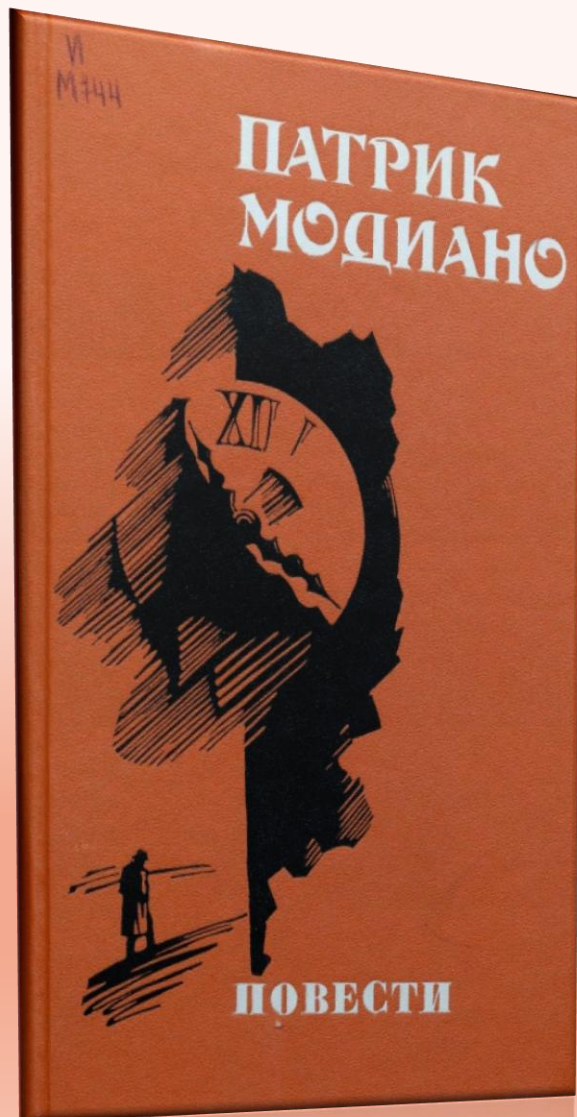
Fleurs de ruine est un récit qui s'achève en 1990, c'est-à-dire quelques mois avant sa parution en 1991. Son narrateur a l'âge de Modiano, mais ses souvenirs le ramènent aux années de la guerre et même jusqu'à un fait divers que racontent les journaux de 1933.

"Johnny" et "La Seine" sont deux nouvelles de Modiano qui, dans une première version, ont été publiées dans *La Nouvelle Revue Française* (le 1er août 1978 pour la première et le 1er juin 1981 pour la seconde). Ces deux textes évoquent en quelques pages l'époque immobile et provisoire qui, à Paris, a suivi l'armistice de 1940. Il s'agit du Paris des beaux quartiers, à l'ouest de la capitale, mais un Paris aux avenues désertes, bordées d'immeubles dont beaucoup d'habitants sont partis, tandis que d'autres, à l'identité incertaine, semblent n'être que de passage...

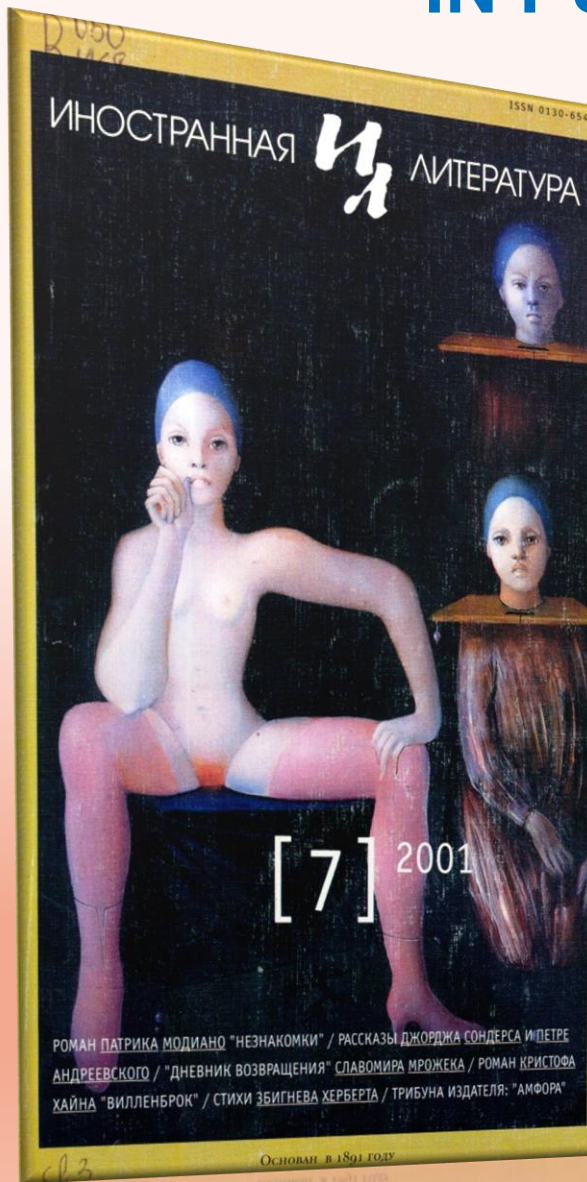
1292013
Biblioteca Științifică
Fond original

OPERA TRADUSĂ ÎN LIMBA RUSĂ:

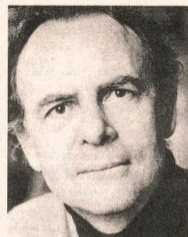

ÎN PUBLICAȚII PERIODICE:

[144]
10/7/2001

Патрик Модиано

Незнакомки

Повесть

Перевод с французского Ирины Волевич

Из интервью с П. Модиано¹

"Бюллетен Галлимар". "Незнакомки" состоят из трех женских монологов, образующих триптих. Почему вы решили на сей раз дать слово женщинам?

Патрик Модиано. Я пытался найти новый ракурс, искал иного рассказчика, нежели "я" большинства моих прежних романов, чтобы выступить самому не в роли повествователя, а как бы в роли слушателя. Мне хотелось создать у читателя впечатление, будто он каждый раз слышит голос по радио — кто-то рассказывает случай из своей жизни, и вдруг передача прерывается или голос заглушают помехи. И тщетно слушатель будет крутить ручки приемника — ему уже не удастся снова настроиться на нужную волну и узнать продолжение истории.

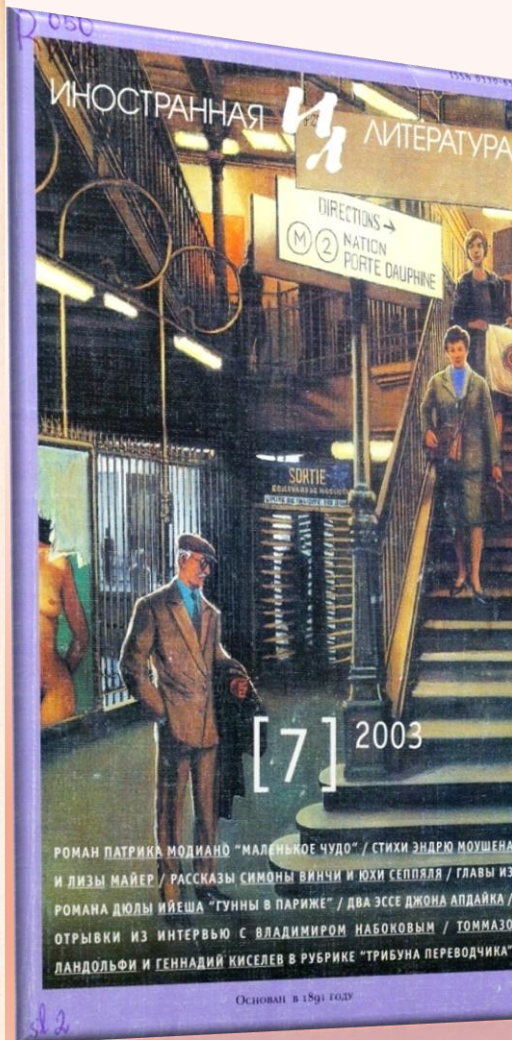
"Б. Г." Обычно главные герои ваших книг поглощены поисками самих себя и своего прошлого. А здесь, похоже, этого поиска нет...

П. М. Каждая из женщин рассказывает о конкретном отрезке своей жизни, но читатель не знает, ни кто эти женщины, ни как их зовут. Рассказчицы остаются безымянными. Можно также читать эти три текста как свидетельские показания, которые кто-то напечатал на машинке, забыв указать имена и фамилии допрошенных. И теперь уже личность установить невозможно.

"Б. Г." Когда-то вы сказали по поводу своего романа "Из самых глубин забвения": "Я понял, что бессилён "воскресить" прошлое. От него остаются лишь фрагменты, разрозненные эпизоды". Можно ли считать "Незнакомок" вариацией на тему "размытости" воспоминаний?

П. М. В "Незнакомках" перед нами тоже именно фрагменты, разрозненные эпизоды. Ясно, что каждая из женщин говорит о своем прошлом. Но неизвестно,

© Editions Gallimard, 1999
© И. Волевич, Перевод, 2001
1. Le Bulletin Gallimard, NRF, № 426, 1999.

Патрик Модиано

Маленькое Чудо

Роман

Перевод с французского и вступление Ирины Кузнецовой

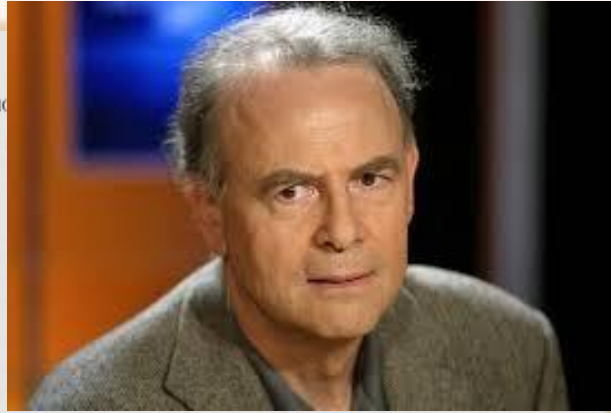
Патрик Модиано себе верен: его проза среди переменчивого литературного потока остается, пользуясь выражением одного из персонажей "Маленького Чуда", устойчивым островком. Зыбкий и туманный пейзаж здесь неизменен, время действия почти всегда размыто, герой блуждает в поисках прошлого, которое ускользает, как галлюцинация, как фантом. Эту прозу ни с какой другой не спутаешь, ее можно было бы даже определить как особый "жанр Модиано". Законы жанра известны, а если они нарушаются, то это тоже значимо.

Слава к Модиано пришла в двадцать три года. Первая же книга "Площадь Звезды" (1968) — название подразумевает не только знаменитую парижскую площадь, но и место на груди, где евреям в период оккупации надлежало носить желтую звезду, — открыла, вместе с чередой премий, сыпавшихся на писателя всю жизнь, большой цикл будущих романов. Цикл этот выстраивался стихийно, не по задуманному плану, а по логике авторских ассоциаций, в чем-то, однако, очень последовательной. Модиано бьется не столько над новыми принципами письма, сколько над загадками общей судьбы своих современников, теряющих среди исторических встрясок нить собственной истории.

Персонажи Модиано — все те же европейцы, которые, как написал в статье "Конец романа" О. Мандельштам, "выброшены из своих биографий, как шары из бильярдных луз". Они ищут свои биографии, словно Диоген, днем с огнем, бродят по кварталам, где когда-то давно, порой еще до их рождения, произошло нечто, определившее их дальнейшую жизнь. Почти все нити тянутся к войне, к периоду оккупации, как в "Маленьком Чуде", где это обозначено лишь с помощью

© Editions Gallimard, 2001
© И. Кузнецова, Перевод, вступление, 2003

[3]
10/7/2003

MODIANO Patrick (Boulogne-Billancourt, 30 iulie 1945). Romancier.

Importante repere din existența scriitorului iradiază sistematic spre literatura sa: mama, actriță flamandă (Luisa Copeyn) și tatăl, evreu meridional rămas în Franța ocupată în timpul celui de-al doilea război, apoi comerciant prosper, s-au despărțit, tânărul Modiano făcând studii mai mult departe de ai săi, mereu în alte locuri, și terminând doar un an de propedeutică la Sorbona, în 1966. Evenimentele contemporane apar, în textele lui, dominate de trauma produsă de război în societatea franceză: până la ultimele romane, protagonistul e prin excelență un tânăr care se modelează după realitățile confuze ale acelei perioade. Este depășită astfel culpabilizarea exclusivă a ocupanților nazisti și glorificarea simplistă a Rezistenței, această schimbare de poziție în fața istoriei recente fiind în acord cu evoluția generală a mentalității franceze după 1960. Recunoașterea rapidă a lui Modiano din partea contemporanilor nu confirmă totuși doar contribuția sa privitoare la memoria colectivă, ci și o certă originalitate estetică: a primit pentru cel dintâi roman, *La Place de l'Étoile* (1968), Premiul Roger Nimier, pentru *La Ronde de nuit* (*Rondul de noapte*) (1969), Premiul Fénelon, pentru *Les Boulevards de ceinture* (*Bulevardele de centură*) (1972), Marele Premiu pentru Roman al Academiei Franceze, pentru *Villa triste* (1975), Premiul librărilor, iar pentru *Rue des boutiques obscures* (*Strada dughenelor întunecoase*) (1978), Premiul Goncourt.

Genul preferat de Modiano încă de la debut a fost romanul, deși a scris și un scenariu cinematografic (*Lacombe Lucien*, 1974, ecranizat de Louis Malle), povestiri, o piesă de teatru, cărți pentru copii, texte de cântece sau comentarii la un album fotografic (*Paris tendresse*, 1990). S-a observat că, din punct de vedere tematic, scriitorul își ordonează majoritatea lucrărilor în jurul motivului identității pierdute și mereu căutate. De unde importanța memoriei, căci e urmărit mai cu seamă tatăl, dar și fratele sau figuri echivalente acestora ori chiar – în *Rue des boutiques obscures* – protagonistul dinaintea amneziei. Întoarcerea în timp este, apoi, paralela celei în spațiu, personajul revenind în locuri anume, cunoscute direct ori prin fotografii – de obicei, Parisul ori unele stațiuni turistice, ca Mégeve sau Juan-les-Pins. În general, nici una dintre aceste deplasări nu ajunge să rezolve total problema: cei apropiați continuă să rămână departe în trecut, iar subiectul însuși încă nu se cunoaște pe sine. Întreprinderea aceasta e căutare, nu și victorie, cum era la Proust; la fel, cadrele spațiale păstrează distanțele, deși sunt

ÎN DICȚIONARE:

1061

cercetate cu atenție și tandrețe. Personajul central este, de cele mai multe ori, un străin, deseori evreu, involuntar marginalizat, tânăr, fără profesie încă, pentru care traseul cunoașterii e dublat de cel moral, așa încât romanul întreg e o căutare nefinalizată și o indecisă spaimă de condamnare. Problema fugii după identitate și pentru a se sustrage terorii se manifestă în aspectul contrapunctic al textului, fondat pe reluarea incipitului ori a titlului în final și pe repetarea unor sintagme-cheie: opacitatea tematică (ontologică și morală) e astfel figurată în labirintul narațiunii. Foarte caracteristică este alternanța planurilor temporale – actual și revolut –, care parvine, în rare ocazii, la un „fenomen de supraimprimare”: importat din vocabularul fotografic, termenul acesta desemnează coincidența, regăsirea trecutului, în coordonatele lui spațiale identice. Inevitabil însă, cursa nu se termină astfel, naratorul căutător descoperind chiar în supraimprimare un trecut pe jumătate vid. El rămâne un ins periferic, la fel ca acela pe care-l caută, care se ascunde sub nume false și schimbă adresele. Lizibile fără dificultate, romanele lui Modiano au profitat de lecția modernă a formei întoarse spre ea însăși, pentru a o lega, în felul lor, de cea tradițională: ele solicită parcurgerea montajului textual, dar și participarea, căci semieșecul evocă nostalgia difuze.

Deși unitatea tematică și structurală a creației lui Modiano este remarcabilă – Michel Tournier afirma că „s-ar putea face o carte din toate romanele lui” –, a fost observată o evoluție de la primele trei producții la celelalte. La început – în *La Place de l'Étoile*, *La Ronde de nuit* și *Les Boulevards de ceinture* –, intrigile se desfășoară în timpul războiului, în Parisul ocupat, cu personaje răătăcite și înspăimântate, uneori derizorii. Temele dominante – căutarea identității și eșecul acestei căutări, alienarea, culpabilitatea generală –, sunt prezentate cu vigoare: primul roman nu trimite doar la unul dintre cele mai importante locuri publice pariziene, ci și la steaua galbenă, însemn stigmatizând populația de origine israelită; în textul următor, personajul Swing Troubadour, agent dublu, în slujba membrilor Rezistenței, dar și a oficialităților, și deopotrivă profitor al pieței negre, este, în agitația lui interlopat, mai degrabă dezorientat decât șmecher. Începând cu *Villa triste* (1975), Modiano practică alternanța planurilor temporale: în cadrul spațial al unei stațiuni din Haute-Savoie, naratorul – al cărui nume rămâne neclar – încearcă să deblocheze cronologia lineară. În *Livret de famille* (*Livret de familie*) (1977), apropierea autorului de cele relatate e atât de mare, încât personajul se numește chiar Patrick Modiano, deși textul rămâne un roman al ascendenței sale, în care ficțiunea menține distanțele, cu toate că le și acuză: căutarea fondului propriu autorului însuși se combină cu cercetarea estetică, în care jocul măștii e unicul mod de a „spune” realitatea. *Rue des boutiques obscures* (1978) reia tema căutării indefinite în timp, pusă pe seama unui narator amnezic: mirajul regăsirii e și aici sufocat de realismul descoperirii golului dintre oameni și circumstanțe. Mereu aceleași existențe nestatornice jalonează traseul, înghițite fără urmă de timp, vag vinovate și cu siguranță nefericite. În romanele ulterioare intervin exerciții tehnice diferite, care reiau principiul căutării decepționate. *Voyage de noces* (*Călătoria de nuntă*) (1990) povestește naufragiul interior al unui explorator, Jean B., care observă, în deșertul parizian, că viața lui, ajunsă la patruzeci de ani, n-a fost decât o fugă, la fel ca aceea a unei vechi cunoaștine, Ingrid Teyrsen, austriacă refugiată în Franța pe timpul războiului, care apoi se omorise. În felul acesta, „a o face pe mortul” nu e doar un subterfugi folosit în situații primejdioase de Ingrid și prietenul ei, ori un joc, ci este, pentru naratorul care-și simulează dispariția printr-o plecare în expediție, un mod de a trăi, de a se orienta, peste timp și persoane, peste artificii și vinovății, către moarte.

MODIANO

MOHRT

1062

Tot despre o regăsire a dublului dispărut e vorba și în *Chien de printemps* (*Fotografal*) (1993), unde naratorul, marcat în tinerețe de Francis Jansen, artist fotograf trecut prin război, ajunge la vârsta când acesta părăsise totul fără explicații și la înțelegerea principalei valori a operelor sale: „lumina naturală”, obținută prin contopirea artistului cu decorul surprins de el. Identitatea e regăsită deci și aici la modul negativ, prin pierderea în anonim: de la arhivarea atentă a imaginilor fotografice, naratorul ajunge, după sfatul maestrului său, la a dori „să creeze liniștea cu ajutorul cuvintelor”; în final, devenit scriitor, el abia dacă mai înțelege limba celor din jur, care încă mai cred în inocență și mai speră.

Vorbind despre aparențe și separări, Modiano realizează un roman original, în același timp elaborat în jurul contrapunctului temporal și sensibil: „Astfel umbllam mereu prin aceleași locuri, în momente diferite, și, în ciuda distanței dintre ani, sfârșim prin a ne întâlni” (*Voyage de noces*): însă întâlnirea e mereu imperfectă.

◆ OPERE: *La Place de l'Étoile* (1968); *La Ronde de nuit* (1969); *Les Boulevards de ceinture* (1972); *Villa triste* (1975); *Livret de famille* (1977); *Rue des boutiques obscures* (1978); *Une jeunesse* (1981); *Memory Lane* (1981); *De si braves garçons* (1982); *Quartier perdu* (1984); *Dimanches d'août* (1986); *Remise de peine* (1987); *Vestiaire de l'enfance* (1989); *Voyage de noces* (1990); *Fleurs de ruine* (1991); *Un Cirque passe* (1992); *Chien de printemps* (1993); *Du plus loin que l'oubli* (1995); *Des Inconnues* (1999); *La Petite Bijou* (2001); *Accident nocturne* (2003); *Un pedigree* (2005); *Dans le café de la jeunesse perdue* (2007); *L'Horizon* (2010).

◆ TRADUCERI: *Bulevardele de centură* (trad. Livia Stroescu, prefață Antoaneta Tănăsescu), București, 1975; *Strada dughenelor întunecoase* (trad. Șerban Velescu), București, 1981; *Scuți de pedeapsă* [*Remise de peine*] (trad. Angela Cismaș), București, 1988; *Călătoria de nuntă*. *Fotografal* [*Voyage de noces*]. *Chien de printemps* (trad. note și tabel cronologic Elena-Brânduşa Steiciuc, Diana Bolcu), București, 1996; *Duminici de august* (trad. Lucia Papahagi), Cluj-Napoca, 2000; *Micuța Bijou* (trad. Dan Rădulescu), București, 2003; *Dora Bruder* (trad. Simona Brânzaru), București, 2006.

◆ REFERINTE CRITICE: C. W. Nettelbeck, P. A. Hueston, *Modiano, pieces d'identité. Ecrire l'entretemps*, Paris, 1986; Thierry Laurent, *L'Œuvre de Patrick Modiano – une autofiction*, 1997; E.-B. Steiciuc, *Patrick Modiano – une lecture multiple*, Iași, 1998; M. Guyot-Bender, *Mémoire en dérive – poétique et politique de l'ambiguïté chez Patrick Modiano* (de „Villa triste” a „Chien de printemps”), Paris, 1999.

Magda Ciopraga

MOHRT Michel (Morlaix, Finistère, 28 aprilie 1914 – Paris, 17 august 2011). Eseist și romancier.

Născut într-o familie de negustori, absolvă Colegiul „Saint-Louis” din Brest, după care își ia licența în drept și se înscrie la baroul din Morlaix. Între 1939 și 1940 este ofițer pe frontul italian. După semnarea armistițiului, se instalează la Marsilia ca avocat.

Debutază în domeniul literelor, în 1943, cu două esuri: *Les Intellectuels devant la défaite de 1870* (*Intellectualii față de înfrângerea din 1870*) (1943) și *Montherlant, „homme libre”* (*Montherlant, „un om liber”*) (1943). În 1945, își publică primul roman, *Le Répét* (*Răgazul*), inspirat de experiența războiului. Pleacă apoi în Statele Unite, unde va preda literatura franceză la universitățile Yale, Middlebury și Mills College. Aici publică *Mon royaume pour un cheval* (*Dau un regat pentru un cal*) (1949) și *Les*

RESURSE ELECTRONICE:

1. http://www.observatorcultural.ro/Patrick-Modiano-Premiul-Nobel-pentru-Literatura-2014*articleID_30855-articles_details.html
2. http://www.romlit.ro/patrick_modiano_-_n_cafeneaua_tinereii_pierdute
3. <http://www.editura-art.ro/carte/in-cafeneaua-tineretii-pierdute>
4. www.phalert.ro/modiano-o-singura-carte-a-cast...
5. http://enc-dic.com/enc_big/Modiano-Modiano-Patrik-37745.html
6. apparat.cc/world/nobel-literature
7. http://www.pl.spb.ru/projects/readers/Authors/France/Patrick_Modiano.html
8. en.wikipedia.org/wiki/Patrick_Modiano
9. fr.wikipedia.org/wiki/Patrick_Modiano
10. www.theguardian.com/.../patrick-modiano-appr.
11. **Модиано** Патрик - все книги автора. Современная проза.
12. http://royallib.ru/author/modiano_patrik.html
13. www.observatorcultural.ro/Patrick-Modiano-Pr..
14. ru.wikipedia.org/wiki/Модиано,_Патрик
15. rfwiki.org/Модиано,_Патрик

Realizat:

Ala LÎSÎ,

bibliotecar principal, serviciul Comunicarea Colecțiilor

e-mail: ala.lisii97biblioteca@gmail.com

Coordonator:

Elena HARCONIȚA,

Director Biblioteca Ştiinţifică USARB, e-mail: elena.harconita@mail.ru

2014